

Raamatuesitlus Kuressaares

Kirjastusel Hea Lugu ilmub 20. septembril **Madis Nurmsi raamat „Päevaliilia“**.

Madis Nurms on Saaremaa juurtega ja tema päevaliiliate kolleksioon kasvab samuti Saaremaal, Asuka külas.

Raamatu esitlus toimub 23. septembril algusega kl 17.15 Kuressaares Saare Maakonna Keskraamatukogus.

Autorit usutleb toimetaja **Meeli Müüripeal**, küsida saavad ka kõik osalejad. Esitlusel maksab raamat 20 eurot (poodides u 27 eurot).

Madis Nurmsi külalisena võtab esitlusest loodetavasti osa ka Saksamaa ja vahest kogu Euroopa tuntumaid päevaliiliaaretajaid, endine tuumakeemik **Tomas Tamberg**. Ta on isa poolt eestlane ja esimest korda Saaremaal rändamas. Uus raamat tutvustab ka tema sorte.

Eriliseks teeb uue aiandusraamatu juba see, et ka Madis Nurms ei ole hariduselt aednik.

Ta on hoopis on rahvusvaheliselt tunnustatud teatrikunstnik, kes on töötanud Eestis, Saksamaal, Leedus, Bulgaarias, Hollandis, Belgias. Ta on omandanud sotsiaalteaduste bakalaureusekraadi Tallinna Ülikoolis ja kunstiteaduste magistrikraadi *cum laude* Eesti Kunstiakadeemias. Aastast 2003 on ta kuulunud Pärnu Rahvusvahelise Ooperimuusika Festivali PromFest meeskonda. 2015. aastal tegi Nurms ka oma lavastajadebüüdi, tuues Vanemuise teatris lavale G. Verdi ooperi „Aida“, sellele järgnes A. Schönbergi „Kuu Pierrot“ lavastamine 2018. aastal. Alates 2012. aastast tegutseb pedagoogina Tartu Kunstikoolis. On juhendanud ka Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia tudengeid ning andnud külalisõppejõuna loenguid Eesti Kunstiakadeemias ja Berliini Kunstide Ülikoolis. Äsja esietendus Pärnus PromFesti raames Nurmsi kujundatud koomiline ooper „Türklane Itaalias“.

Kirglik päevaliiliahuviline Madis Nurms on Briti Hosta- ja Päevaliiliaseeltsi liige ning kuulub Ameerika Päevaliiliaseeltsi sordinimede komisjoni.

Päevaliilia on Madis Nurmsile armastus esimesest silmapilgust: aiakeskuses emale kingitust otsinud mehe võlus ära sügavilla õiega sort 'Unchartered Waters'. Umbes 10 aastaga on Madis Nurmsist saanud asjatundlik päevaliiliate koguja ja Ameerika Päevaliiliaseeltsi nimekomisjoni liige. Selts registreerib sorte üleilmselt ning neid on tänaseks juba ligi 95 000. Selle numbri taga on uskumatu värvide, vormide ja kasvukõrguste valik.

Raamat õpetab päevaliiliate eest hoolitsema ning neid aiakujunduses kasutama. Ülevaate saab päevaliiliate vormirikkusest ja aretusest, parimate sortide autasudest, ilusatest päevaliiliaaedadest ning paigust, kust tasub sorte tellida.

Väga hea ja omapärane on tänapäevaste sortide tutvustus – autor toob oma lemmikud välja nii värvitoonide kui ka põneva loominguga autorite kaupa. Harivad lisalood aga selgitavad sordinimede tagamaid.

Näiteks 'Gentle Shepherd' on paljude arvates siiani kõige valgem päevaliilia. Nimi 'Gentle Shepherd' (tõlkes hell karjane) viitab Johannese evangeeliumile, kus Jeesus sõnab: „Mina olen hea karjane. Hea karjane annab oma elu lammaste eest.“

Sordi 'Devon Ruby' aretaja Marc Kingi poja nimi on Devon. Kui isa küsis, millise õiega sorti ta kingituseks soovib, vastas poiss: „Musta õit punase silmaga.“ Isa arvas, et see on küll geneetiliselt võimatu ülesanne, aga lubas anda oma parima.

'Saltarello' on nime saanud keskaegse tantsu järgi. Meesteks riietunud kurtisaanid lõbustasid saltarello karates tihti maskiballidel publikut. Romantismiajastu helilooja Felix Mendelssohn sai inspiratsiooni ühelt Rooma karnevalilt ja kirjutas saltarello sisse oma „Itaalia sümfoonia“ finaali.

Laimikarva õiega 'Arno's Bow Tie' (Arno kikilips) laenas oma nime aretaja Phil Korthi isalt, kes jumaldas rohelist värvi ja kandis üksnes kikilipsu.

Ruuged päevaliiliad (*Hemerocallis fulva*) nimetati Vana-Hiinas *hsuansao*'ks, mis võiks eestindatult kõlada kui unustamise põõsas. Seda peeti kohaseks kingituseks leinajatele või lihtsalt raskemeelsuse puhul.

Vajaduse korral saate lisateavet:

Meeli Müüripealilt, kes on kirjastuse Hea Lugu toimetaja-projektijuht, tel nr 528 7725 või meeli@healugu.ee ja **Madis Nurmsilt**: 566 53535 või madis@promfest.ee